

UCHWAŁA NR CXVI/756/2021
Zarządu Powiatu
Ropczycko-Sędziszowskiego
z dnia 21 stycznia 2021 roku

w sprawie skierowania do Rady Powiatu projektu uchwały dotyczącej przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY

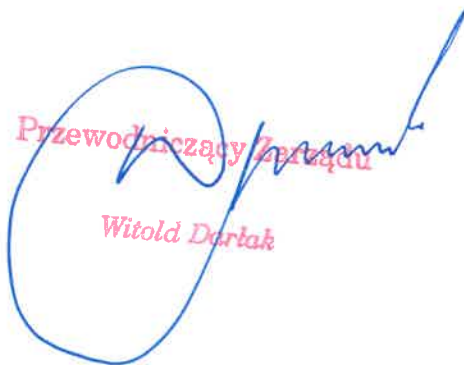
Działając na podstawie art. 32 ust. 2 pkt. 1) ustawy z dnia 5 czerwca 1998r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity Dz.U. 2020, poz.920 z późn. zmianami) w związku z art. 6 ust. 3 pkt. 1) i 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020, poz. 218, t.j. z późn. zm.)

Zarząd Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego uchwala co następuje:

§ 1. Postanawia się skierować do Rady Powiatu projekt uchwały w sprawie przyjęcia **Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**, stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej Uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Staroście Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Zarządu
Witold Dąbka

Bernadeta Safin-Wielis
ADWOKAT

**UCHWAŁA NR/...../2021
Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
w Ropczycach
z dnia stycznia 2021r.**

**w sprawie przyjęcia Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy
w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn.
RODZINA BEZ PRZEMOCY**

Działając na podstawie art. 12 pkt. 11 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (Dz.U. z 2020, poz. 920, t.j. z późn. zm.) oraz na podstawie art. 6 ust. 3 pkt. 1) i 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U. z 2020, poz. 218, t.j. z późn. zm.)

Rada Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego uchwala co następuje:

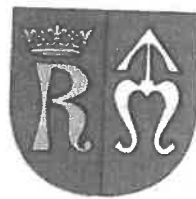
§ 1. Przyjmuje się Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY, który stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie Uchwały powierza się Zarządowi Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego

§ 3. Nadzór nad wykonaniem Uchwały powierza się Komisji Zdrowia, Bezpieczeństwa i Spraw Społecznych.

§ 4. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

*Załącznik do Uchwały Nr .../.../2021
Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego
w Ropczycach
z dnia stycznia 2021 roku*

***Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027
pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY***

**Powiat Ropczycko-Sędziszowski
Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach**

Ropczyce 2021

Spis treści

	Wstęp	Str. 3
I.	Podstawy prawne	Str. 4
II.	Zadania samorządu powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie	Str. 5
III.	Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie	Str. 10
IV.	Skala zjawiska przemocy w rodzinie	Str. 14
V.	Priorytety i zadania w ramach programu	Str. 23
VI.	Źródła finansowania programu	Str. 26
VII.	Realizatorzy programu	Str. 26
VIII.	Monitoring i ewaluacja programu	Str. 27
	Harmonogram realizacji programu	Str. 28
	Spis tabel	Str. 33

Wstęp

Opracowanie i realizacja *Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY*, zwanego dalej programem, wynika z art. 6 ust. 3 pkt. 1) i 2) ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2020.218 t.j.). Program jest kontynuacją działań podjętych w ramach realizacji programu na lata 2016-2020 przyjętego do realizacji Uchwałą Nr XX/160/2016 Rady Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego z dnia 20 grudnia 2016 roku.

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w powiecie ropczycko-sędziszowskim. W programie zostały określone obszary obejmujące działania związane z profilaktyką i edukacją, których celem jest uwrażliwienie społeczeństwa na występujące zjawisko przemocy, a także zadania dotyczące zarówno ochrony i wsparcia osób dotkniętych przemocą w rodzinie, jak oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie. Odniesiono się również do kontekstu systemowego, przewidując działania adresowane do specjalistów i instytucji, zmierzające do tworzenia oraz doskonalenia spójnego i efektywnego systemu zapobiegania przemocy w rodzinie. Program określa cele szczegółowe, którym przypisano odpowiednie zadania, mające doprowadzić do realizacji przyjętych założeń. Następnie uszczegółowiono wskaźniki, będące miernikami osiągnięcia zakładanych celów, a także realizatorów zadań, sposób finansowania oraz sposób monitorowania i ewaluacji. Program zawiera charakterystykę zjawiska przemocy w rodzinie, analizę danych na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz opis zasobów instytucji działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu ropczycko-sędziszowskiego.

Zaplanowane zadania wdrażane będą w formie ciągłej, adekwatnie do aktualnego zapotrzebowania mieszkańców powiatu, zgodnie z harmonogramem. Pełna realizacja celów programu uzależniona będzie od stopnia zaangażowania wszystkich podmiotów realizujących zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie na terenie powiatu.

I. Podstawa prawna

1. *Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie (Dz.U.2020.218 t.j.).*
2. *Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej (Dz.U.2020.1876 j.t.).*
3. *Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z 22 lutego 2011 roku w sprawie standardu podstawowych usług świadczonych przez specjalistyczne ośrodki wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, kwalifikacji osób zatrudnionych w tych ośrodkach, szczegółowych kierunków prowadzenia oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych wobec osób stosujących przemoc w rodzinie oraz kwalifikacji osób prowadzących oddziaływania korekcyjno-edukacyjne (Dz.U.2011.50.259).*
4. *Rozporządzenie Rady Ministrów z 13 września 2011 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz.U.2011.209.1245).*
5. *Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 marca 2011 roku w sprawie procedury postępowania przy wykonywaniu czynności odebrania dziecka z rodziny w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie (Dz.U.2011.81.448).*
6. *Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 22 października 2010 r. w sprawie wzoru zaświadczenia lekarskiego o przyczynach i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy (Dz.U.2010.201.1334).*

Inne akty prawne i dokumenty programowe:

1. *Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie.*
2. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks karny (Dz.U.2020.1444 j.t.).*
3. *Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 roku o Policji (Dz.U. z 2016 r., poz. 147 z późn. zm.).*
4. *Ustawa z dnia 25 lutego 1964 roku Kodeks rodzinny i opiekuńczy (Dz.U.2020.1359 j.t.).*
5. *Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 roku Kodeks postępowania karnego (Dz.U.2020.30 j.t.).*
6. *Ustawa z dnia 26 października 1982 roku. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz.U.2019.2277 j.t.).*

II. Zadania samorządu powiatu z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie

W myśl przepisów ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie są realizowane przez organy administracji rządowej i jednostki samorządu terytorialnego na zasadach określonych w przepisach ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej. Według definicji przyjętej w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie pojęcie przemoc w rodzinie należy rozumieć, jako „jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, naruszające prawa lub dobra osobiste członków rodziny, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”.

Zadania w ramach systemu przeciwdziałania przemocy w rodzinie zostały na mocy ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie rozdzielone pomiędzy gminę, powiat, samorząd województwa,

Do zadań własnych powiatu należy w szczególności:

- 1) opracowanie i realizacja powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie;
- 2) opracowanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym, mającym na celu udzielenie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie;
- 3) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach wsparcia;
- 4) zapewnienie osobom dotkniętym przemocą w rodzinie miejsc w ośrodkach interwencji kryzysowej.

Do zadań z zakresu administracji rządowej realizowanych przez powiat należy w szczególności:

- 1) tworzenie i prowadzenie specjalistycznych ośrodków wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie,
- 2) opracowywanie i realizacja programów oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc w rodzinie.

Ponadto do zadań własnych powiatu wynikających z ustawy o pomocy społecznej należy prowadzenie ośrodków interwencji kryzysowej, które również wykonują zadania związane z przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie. Organy administracji rządowej i samorządowej współdziałają z organizacjami pozarządowymi oraz kościołami i związkami wyznaniowymi w zakresie udzielania pomocy osobom dotkniętym przemocą, oddziaływania na osoby stosujące przemoc oraz podnoszenia świadomości społecznej na temat przyczyn i skutków przemocy w rodzinie.

Lokalny system przeciwdziałania przemocy w rodzinie rozumiany jest jako zespół instytucji działających na rzecz zapobiegania i zwalczania przemocy wraz z ich potencjałem kadrowym, kompetencyjnym, instrumentami pomocy i wsparcia, procedurami postępowania, zasobami rzeczowymi i finansowymi, wzajemnie ze sobą współpracujących w sposób skoordynowany. Zasobami powiatu ropczycko-sędziszowskiego w zakresie przeciwdziałania przemocy rodzinie są następujące służby i instytucje wraz z potencjałem organizacyjnym oraz specjalistami z różnych dziedzin:

- Gminne Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Miejsko-Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej a także Gminne Komisje Rozwiązywania Problemów Alkoholowych z terenu pięciu Gmin;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach i działający w strukturach Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej;
- Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach wraz z komisariatem Policji w Sędziszowie Małopolskim;
- Prokuratura Rejonowa w Ropczycach;
- Sąd Rejonowy w Ropczycach wraz z Zespołem Kuratorskiej Służby Sądowej,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ropczycach;
- Placówki oświatowe;
- Zespół Opieki Zdrowotnej i placówki ochrony zdrowia;
- organizacje pozarządowe;
- instytucje kościelne.

Narzędziem mającym na celu zatrzymanie przemocy w rodzinie oraz pomoc osobom w wychodzeniu z tej sytuacji jest procedura **Niebieskiej Karty**. Szczegółowe warunki realizowania tej procedury określa Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 13 września 2011 roku. Uruchomienie procedury następuje poprzez wypełnienie formularza „Niebieska Karta –

A" przez przedstawiciela jednej z następujących służb: Policji, jednostek organizacyjnych pomocy społecznej (np. pracownika socjalnego), oświaty (np. pedagog, dyrektor szkoły, nauczyciel), ochrony zdrowia (np. lekarza, pielęgniarkę, ratownika medycznego), komisji rozwiązywania problemów alkoholowych. Wszczęcie procedury winno występować nawet w sytuacjach, w których jedynie zaistniało podejrzenie stosowania przemocy, nawet nie poparte dowodami. Dopiero w toku prowadzenia procedury wymaga się aby przypuszczenie stosowania przemocy zostało uzasadnione (uprawdopodobnione).

Karta A – wszczęcie procedury. Osoba wszczynająca procedurę przekazuje wypełniony formularz do przewodniczącego Zespołu Interdyscyplinarnego niezwłocznie tzn. nie później niż w terminie 7 dni (kopia zostaje u wszczynającego procedurę). Następnie przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego, nie później niż w ciągu 3 dni przekazuje go członkom Zespołu lub grupie roboczej.

Karta B – przekazuje się osobie, wobec której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie.

Karta C – na posiedzeniu członkowie Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupa robocza, w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie, dokonują analizy sytuacji rodziny i wypełniają formularz „Niebieska Karta C”.

Niestawiennictwo osoby, co do której istnieje podejrzenie, że jest dotknięta przemocą w rodzinie – nie wstrzymuje prac Zespołu Interdyscyplinarnego lub grupy roboczej.

Karta D – Członkowie ZI lub grupy roboczej wypełniają formularz „Niebieska Karta D” w obecności osoby, co do której istnieje podejrzenie, że stosuje przemoc w rodzinie. Możliwe jest wypełnienie Kart D w miejscu zamieszkania osoby podejrzanej o stosowanie przemocy.

Zakończenie procedury następuje w przypadku ustania przemocy w rodzinie w sposób trwały oraz po zrealizowaniu indywidualnego planu pomocy. Procedura zostaje również zamknięta, gdy zespół rozstrzygnie o braku zasadności podejmowania działań.

Na poziomie gmin działania związane ze wsparciem osób uwięzanych w przemoc domową, w formie bardzo zróżnicowanej wykonują ośrodki pomocy społecznej, zobowiązane do udzielania pomocy osobom oraz ich rodzinom w szczególności z powodu przemocy w rodzinie. Przemoc domowa jest przyczyną dysfunkcji rodziny, a także może być konsekwencją dysfunkcji o innym podłożu: ubóstwa, alkoholizmu, narkomanii, bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. W ramach swoich kompetencji i zadań pracownicy socjalni przeprowadzają wywiad środowiskowy umożliwiający diagnozę sytuacji rodziny lub osoby, uruchamiają procedurę Niebieskiej Karty przewidzianej dla pomocy społecznej, w związku z uzasadnionym podejrzeniem zaistnienia przemocy w rodzinie, przygotowują

wszechstronny plan pomocy, monitorują efekty podjętych działań, pomagają w załatwianiu spraw urzędowych i innych ważnych spraw bytowych, udzielają szeroko rozumianego poradnictwa, np. prawnego, psychologicznego lub wskazują miejsca, gdzie można uzyskać taką pomoc, udzielają informacji o przysługujących świadczeniach i formach pomocy, uzasadnionych przypadkach udzielają pomocy finansowej oraz rzeczowej, informują o możliwościach uzyskania pomocy w środowisku lokalnym, wskazują miejsca zajmujące się pomaganiem ofiarom przemocy domowej, w tym o możliwości otrzymania schronienia np. w schroniskach, hostelach, ośrodkach interwencji kryzysowej, w przypadku stwierdzenia bądź podejrzenia popełnienia przestępstwa, powiadamiają organy ścigania, w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia dziecka w związku z przemocą w rodzinie pracownicy socjalni wykonujący obowiązki służbowe mają prawo odebrać dziecko z rodziny i umieścić je u innej niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej lub placówce opiekuńczo-wychowawczej (decyzja o odebraniu dziecka podejmowana ma być przez pracownika socjalnego wspólnie z policjantem, a także lekarzem, ratownikiem medycznym lub pielęgniarką).

Przy każdym ośrodku pomocy społecznej działają **Zespoły Interdyscyplinarne** działające na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w którego skład, wchodzi przygotowani do skutecznego zajmowania się problematyką przemocy specjaliści. Zadaniem Zespołu jest kompleksowa pomoc rodzinom oraz monitorowanie sytuacji w rodzinach, w których dochodzi do przemocy, a w przypadku podejrzenia popełnienia przestępstwa, poinformowanie o tym odpowiednich służb. Zespół Interdyscyplinarny zajmuje się również zbieraniem i przekazywaniem informacji na temat skali zjawiska przemocy w rodzinie, jak również gromadzeniem informacji na temat miejsc, osób i możliwości udzielania pomocy w środowisku lokalnym oraz inicjowanie tworzenia nowych miejsc pomocy dla osób krzywdzonych (bądź wspieranie już istniejących placówek). Zespoły Interdyscyplinarne powinny również inicjować działania zmierzające do podniesienia kwalifikacji osób mających w swojej pracy kontakt z ofiarami i sprawcami przemocy - organizowanie szkoleń, konferencji itp.

Na poziomie powiatu wsparciem osób uwięzionych w przemoc domową zajmuje się **Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie poprzez działania Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej**. Oferuje on pomoc w formie interwencji kryzysowej, poradnictwo specjalistyczne, w szczególności prawne, psychologiczne i rodzinne, jest ono świadczone osobom i rodzinom, które mają trudności lub wykazują potrzebę wsparcia w rozwiązywaniu swoich problemów związanych z przemocą w rodzinie.

Interwencja kryzysowa wobec problemu przemocy w rodzinie powinna być natychmiastowa, oparta na współpracy interdyscyplinarnej służb i instytucji, nastawiona na zapewnienie bezpieczeństwa klientowi dotkniętemu przemocą oraz ukierunkowana na budowanie jego mocy i sprawczości. Zgodnie z art. 47 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej interwencja kryzysowa stanowi zespół interdyscyplinarnych działań, podejmowanych na rzecz osób i rodzin, będących w stanie kryzysu. Celem interwencji kryzysowej jest przywrócenie równowagi psychicznej i umiejętności samodzielnego radzenia sobie, a dzięki temu zapobieganie przejściu reakcji kryzysowej w stan chronicznej niewydolności psychospołecznej. W ramach interwencji kryzysowej udziela się natychmiastowej specjalistycznej pomocy psychologicznej, a w zależności od potrzeb - poradnictwa socjalnego lub prawnego, w sytuacjach uzasadnionych - schronienia do 3 miesięcy. Interwencją kryzysową obejmuje się osoby i rodziny bez względu na posiadany dochód.

Poza ww. formami pomocy osoby doświadczające przemocy mogą uczestniczyć w spotkaniach grupy wsparcia, a sprawcy przemocy – w oddziaływaniach korekcyjno-edukacyjnych. Ośrodek prowadzi również działalność profilaktyczną, informacyjną i edukacyjną, skierowaną do różnych grup mieszkańców powiatu oraz realizuje szkolenia w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie skierowane do kadr pomocy społecznej z terenu powiatu i przedstawicieli współpracujących służb i instytucji.

Na terenie województwa podkarpackiego działają cztery **Specjalistyczne Ośrodki Wsparcia dla Ofiar Przemocy w Rodzinie**: w Nowej Sarzynie, Lesku, Korytnikach i Gorzycach, z pomocy których mogą korzystać mieszkańcy naszego powiatu doświadczający przemocy w rodzinie. Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia świadczy usługi na rzecz ofiar przemocy w rodzinie w zakresie interwencyjnym, bytowym i terapeutyczno-wspomagającym. W zakresie interwencyjnym pomoc obejmuje zapewnienie schronienia na okres do 3 miesięcy, ochronę ofiar przemocy w rodzinie przed osobą stosującą przemoc, udzielenie natychmiastowej pomocy psychologicznej i wsparcia, rozpoznanie sytuacji ofiary przemocy w rodzinie i opracowanie planu pomocy, wspieranie w przezwyciężaniu sytuacji kryzysowej. W zakresie bytowym Specjalistyczny Ośrodek Wsparcia zapewnia całodobowy pobyt do 3 miesięcy, wyżywienie i niezbędne środki higieny osobistej. Usługi Ośrodków w zakresie terapeutyczno-wspomagającym obejmują udzielanie poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, socjalnego, prawnego, prowadzenie grupy wsparcia i grupy terapeutycznej dla ofiar przemocy w rodzinie, opracowanie diagnozy rodziny i indywidualnego planu pomocy, przeprowadzenie diagnozy sytuacji dzieci, udzielanie wsparcia psychologicznego oraz specjalistycznej pomocy socjoterapeutycznej i terapeutycznej, konsultacje wychowawcze.

Ustawa z dnia 30 kwietnia 2020 roku o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz.U.2020.956 t.j.) wprowadziła odrębną procedurę dającą nowe uprawnienia Policji i sądom powszechnym pozwalającą zapewnić ochronę osobom doznającym przemocy w rodzinie w miejscu zamieszkania. Wprowadziła ona możliwość usunięcia sprawcy przemocy z miejsca zamieszkania na okres 14 dni, na mocy czynności dokonywanej przez policjanta lub żandarma wojskowego. Osoba doznająca przemocy może zwrócić się o to do Policji - bezpośrednio lub za pośrednictwem kuratora sądowego lub przedstawiciela pomocy. Ponadto są może zakazać sprawcy przemocy zbliżania się do miejsca zamieszkania i jego otoczenia.

III. Charakterystyka zjawiska przemocy w rodzinie

Zjawisko przemocy w rodzinie od wielu lat uważane jest za ważny problem społeczny. *Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 roku* (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.) w rozdziale drugim, poświęconym *Wolnościom, Prawom i Obowiązkom Człowieka i Obywatela*, reguluje zasady zapewniające każdemu nietykalność osobistą i cielesną oraz stawia na ich straży władze publiczne. Konstytucja przyznaje każdemu prawo żądania od organów władzy publicznej szczególnej ochrony dziecka przed przemocą, okrucieństwem, wyzyskiem i demoralizacją.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie definiuje przemoc w rodzinie jako *„jedenorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie naruszające prawa lub dobra osobiste osób (...) najbliższych, w szczególności narażające te osoby na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia, naruszające ich godność, nietykalność cielesną, wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na ich zdrowiu fizycznym lub psychicznym, a także wywołujące cierpienia i krzywdy moralne u osób dotkniętych przemocą”*.

Osobą dotkniętą przemocą w rodzinie może być każdy, a w szczególności: współmałżonkowie, partnerzy w związkach nieformalnych, dzieci, osoby starsze, osoby niepełnosprawne.

Podstawowe kryteria charakteryzujące zjawisko przemocy w rodzinie to:

- **Intencjonalność** – działania sprawcy są celowe i zamierzone, dotyczą dążenia do uzyskania kontroli, władzy, bezwzględnego posłuszeństwa.
- **Dysproporcja sił** –w aspekcie fizycznym, ale także materialnym, psychicznym, kulturowym, społecznym, źródłem dysproporcji sił są m.in. wiek, płeć, stan zdrowia, dysponowanie majątkiem.

- **Naruszanie godności i praw** –narażenie na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia naruszanie nietykalności cielesnej, wolności, w tym seksualnej, poniżanie, deprecjonowanie, ośmieszanie, pozbawianie prawa do pracy, godziwych warunków życia, tajemnicy korespondencji, ochrony zdrowia, kontaktów z najbliższymi itp.
- **Powodowanie cierpienia i szkód** – traktowanie w sposób bezlitosny, niegodny, powodując szkody fizyczne i psychiczne.

Najczęstsze formy przemocy w rodzinie to:

- **Przemoc fizyczna** - popychanie, odpychanie, obezwładnianie, przytrzymywanie, policzkowanie, szczypanie, kopanie, duszenie, bicie otwartą ręką i pięściami, bicie przedmiotami, ciskanie w kogoś przedmiotami, parzenie, polewanie substancjami żrącymi, użycie broni, porzucanie w niebezpiecznej okolicy, niebezpieczna jazda pojazdem, nieudzielenie koniecznej pomocy, itp.
- **Przemoc psychiczna** - wyśmiewanie poglądów, religii, pochodzenia, narzucanie własnych poglądów, karanie przez odmowę uczuć, zainteresowania, szacunku, stała krytyka, wmawianie choroby psychicznej, izolacja społeczna (kontrolowanie i ograniczanie kontaktów z innymi osobami), domaganie się posłuszeństwa, ograniczanie snu i pożywienia, degradacja werbalna (wyzywanie, poniżanie, upokarzanie, zawstydzanie), stosowanie gróźb, itp.
- **Przemoc seksualna** - wymuszanie pożycia seksualnego, wymuszanie nieakceptowanych pieszczot i praktyk seksualnych, wymuszanie seksu z osobami trzecimi, sadystyczne formy współżycia seksualnego, demonstrowanie zazdrości, krytyka zachowań seksualnych kobiety, itp.
- **Przemoc ekonomiczna** - odbieranie zarobionych pieniędzy, uniemożliwianie podjęcia pracy zarobkowej, nie zaspakajanie podstawowych materialnych potrzeb członków rodziny, itp.
- **Zaniedbywanie** - sytuacje, w których najbardziej podstawowe potrzeby osoby nie są zaspakajane przez osoby za to odpowiedzialne. Zjawisko przejawia się w sferze fizycznej oraz psychicznej odpowiednio do wieku rozwojowego i potrzeb osoby.

Powtarzająca się przemoc powoduje, że sprawca uznaje brak reakcji na jego działania jako przyzwolenie na jej dalsze stosowanie. Tym samym nabiera ona charakteru cyklicznego, w którym można wyodrębnić następujące fazy:

- **Faza narastania napięcia** jest początkiem cyklu. Charakteryzuje się ona wyczuwalnym wzrostem napięcia. Osoby doznające przemocy określają tę fazę mianem ciszy przed burzą. Sprawca jest rozdrażniony, łatwo wpada w gniew, jest pełen pretensji i uszczypliwości. Jednocześnie przerzuca odpowiedzialność za taki stan rzeczy na ofiarę („widzisz co spowodowałaś, jak się zdenerwowałem”). Mimo starań ofiary, by uspokoić sprawcę poprzez spełnianie jego życzeń, zaczyna pojawiać się agresja.
- **Faza ostrej przemocy** to faza, w której wzbierające napięcie eksploduje, powoduje wybuch emocji, często zupełnie niekontrolowany, nieadekwatny do przyczyny podawanej przez sprawcę. Sprawca, zamieniając się w kata, jest nieobliczalny, agresywny wobec rodziny, niszczy sprzęty, zwiększając ryzyko dużych szkód fizycznych. Najczęściej po akcie ostrej przemocy ofiara decyduje o szukaniu pomocy, ujawnieniu przemocy, rozstaniu ze sprawcą lub uruchomieniu działań prawnych. Całą sytuacją zszokowana jest nie tylko ofiara, ale też sprawca przemocy. Po wyładowaniu gniewu dostrzega on ogrom szkód, jakie wyrządził i stara się je tymczasowo naprawić.
- **Faza miodowego miesiąca** - dla sprawcy to czas skruchy, zadośćuczynienia, angażowania się w naprawienie szkód, zapobiegania konsekwencjom, deklaracji poprawy i okazywania miłości. Sprawca przekonuje ofiarę, że przemoc już więcej się nie powtórzy, uwodzi ofiarę, która wbrew rozsądkowi wierzy w składane deklaracje. Często bywa też, że ofiara przemocy ciesząc się chwilami normalności, wycofuje sprawy sądowe czy też odmawia składania zeznań. Niebezpieczeństwo tej fazy polega na tym, że sprawca nie jest w stanie długo pełnić takiej roli i cykl się powtarza, z czasem przybierając na sile. Faza ta daje ofierze złudną nadzieję, a także opóźnia poszukiwanie pomocy i wychodzenie z kręgu przemocy.

Przemocy domowej często towarzyszy nadużywanie alkoholu. Według statystyk 60 - 90 % przypadków stosowania przemocy ma związek z pozostawianiem sprawcy pod wpływem alkoholu, a około 40 % partnerów znęcających się nad rodziną to osoby uzależnione od alkoholu. Prawdopodobieństwo wystąpienia aktów przemocy w rodzinach alkoholowych jest ponad dwukrotnie większe niż w pozostałych. W stanie nietrzeźwości znikają mechanizmy samokontroli i nasilają się zachowania agresywne. Łączenie przemocy z problemem alkoholowym jest całkowicie uzasadnione, bo współwystępowanie obu zjawisk jest bezsprzeczne, ale część aktów przemocy dokonywana jest bez udziału alkoholu.

Przemoc w rodzinie, jak każde zdarzenie traumatyczne, skutkować może następstwami w postaci: ostrej reakcji na stres ujawniającej się w okresie miesiąca od traumatycznego wydarzenia, depresji, uzależnienia i nadużywania substancji chemicznych, zaburzeń osobowości, zachowań autoagresywnych, zespołu lęku uogólnionego, paniki, psychoz, objawów somatycznych (zwłaszcza u dzieci – ofiar przemocy), niezdolności określenia granic dopuszczalności różnych zachowań w relacji, bezsilności, izolacji społecznej, strachu przed siłą partnera, przed rozpadem związku, przed samotnością, przed utratą dzieci, które zabierze partner, rezygnacji, poddania się, niczym nieuzasadnionej nadziei na zmianę wynikającej z mechanizmu cyklu przemocy, braku odpowiedzialności za zdrowie i życie własne i dzieci, zaburzeń snu, utraty szacunku do siebie, zaniżonego poczucia własnej wartości, poczucia winy, wstydu, nieświadomości podlegania przemocy, nieświadomości prawa do obrony siebie, itd. Prócz czynników zewnętrznych, takich jak finansowa zależność od sprawcy, uwarunkowania kulturowo-religijne i środowiskowe, osoba doświadczająca przemocy w rodzinie pozostaje w związku przemocowym w wyniku działania mechanizmów przemocy.

Stosowanie przemocy przez sprawców jest niezwykle nagradzającym sposobem sprawowania władzy, kontroli i podporządkowywania ofiar swojej woli. Wśród przyczyn stosowania przemocy w rodzinie przez sprawców podaje się: przeciążenie problemami, silnymi emocjami, brak wystarczających umiejętności konstruktywnego radzenia sobie z emocjami, kontrolowania własnej agresji i wrogości, brak porozumiewania się z otoczeniem, współdziałania, rozumienia potrzeb innych ludzi, obciążenie przez wzorce kulturowo-środowiskowe, akceptujące przemoc we wzajemnych kontaktach w roli ojca, męża, brak wiedzy o człowieku i życiu, skłonność do sadyzmu, poczucie niskiej wartości, bezradność, nadużywanie i substancji psychoaktywnych, uzależnienie.

Tłumacząc stosowanie przemocy w rodzinie sprawca m. in.: kwestionuje swoją odpowiedzialność przekonując, iż podlega zewnętrznym siłom, nad którymi nie panuje (przypadek, wypadek, działanie niezamierzone) kwestionuje szkodę przekonując innych, kwestionuje wiarygodność ofiary odbierając prawo osobom, które ucierpiały do nazywania siebie ofiarami jego czynów (nazywa swoje czyny aktem słusznej zemsty, kary), potępia potępiających, odwracając uwagę od czynu lub tłumacząc, że wszyscy tak robią, wobec tego ocena jest nieadekwatna, odwołuje się do wyższych racji, np. do przekonania o dobrych metodach wychowawczych lub broniąc dobrego wizerunku swojego i rodziny, który ofiara niszczy. Sprawca stosuje zwykle jednocześnie kilka technik manipulacji, odwołując się do najróżniejszych uczuć, zmieniając taktykę, gdy któraś z technik zawodzi.

Złożona natura zjawiska w rodzinie sprawia, że żadna z instytucji w pragmatyce swoich działań nie jest w stanie sama wypracować skutecznych strategii i metod, a działania wybiórcze, nie obejmujące całego systemu rodzinnego i prowadzone przez różne instytucje bez porozumienia między nimi, przyczynić się mogą do wtórnej wiktymizacji ofiar przemocy i opóźnień w realizacji pracy socjalnej, psychologicznej, pedagogicznej oraz działań organów ścigania i wymiaru sprawiedliwości.

IV. Skala zjawiska przemocy w rodzinie

Wyniki badań prowadzonych w zakresie skali zjawiska przemocy wskazują, że **grupę najczęściej poszkodowanych osób w wyniku przemocy w rodzinie stanowiły kobiety oraz dzieci. Najrzadziej ofiarami przemocy byli mężczyźni. Natomiast mężczyźni są zdecydowanie najczęściej sprawcami przemocy.** Natychmiastowej pomocy osobom poszkodowanym w wyniku przemocy domowej udziela Policja, mająca zapewnić bezpieczeństwo oraz służba zdrowia, udzielająca ofiarom przemocy pomocy medycznej, jak również Gminne i Miejsko – Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej oraz Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej. Są to często pierwsze instytucje, do których zgłaszają się osoby chcące uzyskać pomoc. Osobie dotkniętej przemocą w rodzinie udziela się bezpłatnej pomocy, w szczególności w formie: poradnictwa medycznego, psychologicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, interwencji kryzysowej i wsparcia, ochrony przed dalszym krzywdzeniem, przez uniemożliwienie osobom stosującym przemoc korzystania ze wspólnie zajmowanego z innymi członkami rodziny mieszkania oraz zakazanie kontaktowania się i zbliżania się do osoby pokrzywdzonej, zapewnienie osobie dotkniętej przemocą w rodzinie bezpiecznego schronienia w specjalistycznym ośrodku wsparcia dla ofiar przemocy w rodzinie, badania lekarskiego w celu ustalenia przyczyn i rodzaju uszkodzeń ciała związanych z użyciem przemocy w rodzinie oraz wydania zaświadczenia lekarskiego w tym przedmiocie, zapewnienia osobie dotkniętej przemocą w rodzinie, która nie ma tytułu prawnego do zajmowanego wspólnie ze sprawcą przemocy lokalu, pomocy w uzyskaniu mieszkania. Natomiast wobec osób stosujących przemoc w rodzinie stosuje się środki mające na celu zapobieganie ich kontaktowaniu się z osobami pokrzywdzonymi oraz oddziaływania korekcyjno-edukacyjne. Realizacja tych zadań spoczywa na instytucjach i służbach, tworzących lokalny system przeciwdziałania przemocy - zgodnie z kompetencjami.

Z analizy danych statystycznych instytucji i służb udzielających pomocy osobom z problemem przemocy w rodzinie wynika, że corocznie zwiększa się liczba interwencji domowych oraz liczba skierowanych przez Policję do Sądu Rejonowego aktów oskarżenia związanych z przestępstwem ściganym z urzędu z art. 207 kk z użyciem przemocy. Wśród osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy najliczniejszą grupę stanowią kobiety, natomiast mężczyźni są zdecydowanie częściej sprawcami przemocy wobec najbliższych, a prawie 60 % z nich popełnia ten czyn zabroniony będąc pod wpływem alkoholu. Liczną grupę pokrzywdzonych świadków stanowią też dzieci oraz osoby starsze. Spośród wszczętych przez Policję postępowań z art. 207 kk ponad 55 % zakończonych jest skierowaniem aktu oskarżenia. Szczegółowe dane prezentowane są w tabeli poniżej.

Tabela 1. Liczba interwencji domowych i założonych procedur Niebieskie Karty przez funkcjonariuszy KPP w Ropczycach w latach 2017-2018

Rok	Liczba interwencji domowych	Liczba sporządzonych Niebieskich Kart	Liczba osób pokrzywdzonych w wyniku przemocy domowej *				Liczba osób podejrzewanych o przemoc			Liczba sprawców przemocy domowej będących pod wpływem alkoholu			Liczba wszczętych postępowań na podst. art. 207 KK znechanie psychiczne lub fizyczne nad osobą)	Liczba umorzonych postępowań na podst. art. 207 KK (znechanie psychiczne lub fizyczne nad osobą) w %	Liczba skierowanych do Sądu aktów oskarżeń na podst. art. 207 KK
			K	M	N	Oso by powyżej 65 r.ż.	K	M	N	K	M	N			
2017	691	203	141	17	48	21	4	199	0	2	125	0	36	47,2 %	17
2018	783	236	208	36	53	40	17	219	0	3	113	0	56	26,8 %	15
2019	765	195	174	18	31	43	17	178	0	5	114	0	53	62,2 %	33
Łącznie	2239	634	206	71	132	104	38	596	0	10	352	0	145	44,8 %	65

* K,M,N- kobiety, mężczyźni, nieletni do 18 r.ż.

Źródło: Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach

Z danych statystycznych uzyskanych od Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie, działających w każdej z pięciu gmin na terenie Powiatu Ropczycko- Sędziszowskiego wynika, że w gminach miejsko-wiejskich 10-26 % zgłoszeń dotyczących podejrzenia przemocy w rodzinie zakończonych jest skierowaniem do organów ścigania zawiadomienia o powzięciu podejrzenia o popełnienie przestępstwa ściganego z urzędu z użyciem przemocy. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 2. Liczba procedur Niebieskie Karty, założonych w gminach Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w latach 2017-2019

Gminy	Liczba złożonych Niebieskich Kart	Liczba rodzin uwikłanych w przemoc domową	Liczba rodzin w gminach, w których skutecznie rozwiązano problem przemocy	Liczba zgłoszeń do organów ścigania o powzięciu podejrzenia o popełnienie przestępstwa ściganego z urzędu z użyciem przemocy
Ropczyce	292	212	148	78
Sędziszów Małopolski	181	161	115	18
Iwierzycze	51	50	33	0
Ostrów	69	78	63	6
Wielopole Skrzyńskie	75	111	34	0
Łącznie	668	612	393	102

Źródło: Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające na terenie Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego

Również dane Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wskazują na kobiety jako najliczniejszą grupę osób pokrzywdzonych przestępstwem przemocy. Na podstawie danych statystycznych z pięciu Gminnych Zespołów Interdyscyplinarnych ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działających na terenie powiatu ropczycko- sędziszowskiego wynika, że w latach 2017-2019 w powiecie ropczycko-sędziszowskim założono łącznie 668 Niebieskich Kart. Dotyczyło to 612 rodzin uwikłanych w przemoc domową. Ofiarami przemocy domowej były głównie kobiety – 507 i nieletni do 18 r. ż.- 208. Największą liczbę rodzin z problemem przemocy w rodzinie odnotowano w gminach miejskich Ropczyce i Sędziszów Małopolski (Ropczyce – 292, Sędziszów Małopolski - 181 założone Niebieskie Karty). Najmniej Niebieskich Kart założono w gminie Iwierzycze – 51.

Tabela 3. Liczba osób pokrzywdzonych przemocą w gminach Powiatu Ropczycko-sSdziszowskiego w latach 2017-2019

Gminy	Liczba pokrzywdzonych kobiet 2019-2017	Liczba pokrzywdzonych mężczyzn 2019-2017	Liczba pokrzywdzonych nieletnich do 18 r.ż.
Ropczyce	161	17	75
Sędziszów Małopolski	195	41	78
Iwierzycze	44	20	4
Ostrów	67	3	9

**Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**

Wielopole Skrzyńskie	40	12	42
Łącznie	507	93	208

Zródło: Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające na terenie Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego

Z analizy danych dotyczących realizacji procedury Niebieskie Karty przez Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie wynika, że we wszystkich gminach największy odsetek ofiar stanowią kobiety, najmniejsza grupę mężczyźni – proporcjonalnie ok. 90%-10%.

Tabela 4. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w gminach Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w latach 2017-2019

Gminy	Liczba sprawców przemocy*			
	K	M	Osoby powyżej 65 r.ż.	N
Ropczyce	21	183	16	0
Sędziszów Małopolski	10	151	0	0
Iwierzycy	4	44	0	0
Ostrów	2	69	0	0
Wielopole Skrzyńskie	3	55	0	0
Łącznie	40	502	16	0

* K,M,N- kobiety, mężczyźni, nieletni do 18 r.ż.

Zródło: Zespoły Interdyscyplinarne ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie działające na terenie Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego

W Powiatowym Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Ropczycach osoby doświadczające przemocy korzystają z natychmiastowego wsparcia emocjonalnego, poradnictwa specjalistycznego lub z tymczasowego schronienia w hostelu, w zależności od sytuacji. Kobiety doświadczające przemocy mogą brać udział w cyklicznych spotkaniach grupy wsparcia, natomiast osoby podejrzane o stosowanie przemocy lub skazane za przestępstwo z art. 207 kk mogą uczestniczyć w realizowanym corocznie „Programie korekcyjno-edukacyjnym Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego dla osób stosujących przemoc w rodzinie”. W ramach realizacji procedury Niebieskie Karty pracownicy ośrodka inicjowali procedurę, a także uczestniczyli w posiedzeniach grup roboczych i tak: w 2017- w 3 posiedzeniach, w 2018- w 2, a w 2019 – w 6. Szczegółowe dane przedstawia tabela poniżej.

Tabela 5. Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy w POIK w związku z sytuacją przemocy w rodzinie w latach 2017-2019

Rok	Liczba osób korzystających z IK związanej z przemocą domową*	Liczba osób korzystających z poradnictwa specjalistycznego*	Liczba złożonych Kart przez POIK	Liczba osób, które korzystały z tymczasowego schronienia w hostelu POIK ze względu na przemoc	Liczba osób, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny dla sprawców przemocy*
2017	13	9	2	2	4
2018	21	19	7	0	4
2019	23	19	7	2	9
Razem	57	47	16	4	17

**Sprawozdania z realizacji Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
Źródło: Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej w Ropczycach*

Analiza danych Komendy Powiatowej Policji w Ropczycach, Miejsko-Gminnych i Gminnych Ośrodków Pomocy Społecznej i Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej potwierdza, że zjawisko przemocy w rodzinie dotyka mieszkańców powiatu ropczyko-sędziszowskiego. Najczęściej identyfikowanymi ofiarami przemocy w rodzinie są kobiety i dzieci. Natomiast osobami podejrzewanymi o stosowanie przemocy najczęściej są mężczyźni. Najczęściej występujące w rodzinach typy przemocy to: przemoc psychiczna, następnie fizyczna a także coraz częściej pojawiająca się przemoc ekonomiczna. Należy podkreślić, że ze względu na charakter przemocy w rodzinie osoby doświadczające przemocy nie zawsze potrafią otwarcie przyznać się do występowania tego problemu ze względu na wstyd, strach, poczucie winy. Z tego też powodu przemoc w rodzinie nadal jest zjawiskiem trudnym do zdiagnozowania.

Profilaktyka przeciwdziałania przemocy, w tym promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (Priorytet I programu) realizowana była głównie poprzez oddziaływania edukacyjne placówek oświatowych z terenu powiatu, kierowane do dzieci i młodzieży, rodziców oraz kadry pedagogicznej. Ważną rolę w tym zakresie odgrywa Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Ropczycach oraz kadra pedagogiczna poszczególnych szkół z pedagogami szkolnymi na czele. Placówki te realizowały szereg programów edukacyjnych, warsztatów itp. zajęć związanych z tematami przemocy, przeciwdziałania uzależnień od środków psychoaktywnych, alkoholu, Internetu skierowanych do uczniów szkół i ich rodziców. Na wszystkich poziomach profilaktyki stosowano strategie odpowiednie do wieku, rodzaju problemów i stopnia zagrożenia. Realizacja tych działań obejmowała w szczególności m. in. prowadzenie zajęć

warsztatowych z zakresu uzależnień, w którym zawarte były również zagadnienia związane bezpieczeństwem i zdrowym stylem życia dzieci i młodzieży, wykłady i zajęcia warsztatowe dla nauczycieli, pedagogów oraz młodzieży na temat cyberprzemocy i pogadanki dla rodziców. Ponadto uczniowie i rodzice byli zapoznawani z procedurą Niebieska Karta, a Rady Pedagogiczne i pracownicy administracji i obsługi zostali przeszkoleni z zakresu procedury Niebieska Karta. Promowano również wśród uczniów i rodziców ofertę instytucji świadczących pomoc osobom dotkniętym przemocą działający w środowisku lokalnym. Zadania z zakresu profilaktyki przeciwdziałania przemocy, w tym promowania i wdrożenia prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie, skierowane do społeczności lokalnej, realizowane były również przez instytucje pomocy społecznej, tj. Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej, ośrodki pomocy społecznej a także Policję. Szczegółowe dane dotyczące przeprowadzonych działań poprzez poszczególne instytucje i ich wskaźniki liczbowe przedstawia poniższa tabela.

Tabela 6. Wartości wskaźników osiągnięcia celu Priorytetu I na podstawie ankiet ewaluacyjnych za lata 2018-2019 i *ankiet monitorujących za 2018 rok

Priorytet I Realizator zadania	Wskaźniki osiągnięcia celu								
	Zadanie 1 Publikacje				Zadanie 2 Programy dla rodziców		Zadanie 3 Programy dla uczniów		Zadanie 4 Mate- riały informacyjne
	informacje	ogłoszenia	artykuły	opracowania	warsztaty, spotkania, konsultacje	liczba beneficjentów	zajęcia, warsztaty	liczba uczestników	rodzaj
PCPR/POIK	18	2	3	10			2	145	Ulotka Brelok Dystrybu- cja informatora instytucji
Poradnia Psycholo- giczno-Pedago- giczna					20	185	200	3200	dla
LO Ropczyce					20	600	35	800	
									ilość
									5000 100 2

**Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**

LO Sędzi- szów Małopolski	70				1	150	18	545		
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy*					35	136	52	75		
ZSA-T Ropczyce	5	1			2	31	9	255		
ZST Sędziszów Małopolski	20	20	20		2	230	3	300		
Komenda Powia- towa Policji	3						3			
M-GOPS Ropczyce									Ulotka Pla- kat	2000 21
GOPS Wielopole Skrz.	1									
Łącznie	117	23	23	10	80	1332	320	5175		7123

Poza danymi liczbowymi większość instytucji przedstawiło zakresy tematyczne podejmowanych działań w obszarze profilaktyki. Szczegółowe informacje prezentuje tabela poniżej.

*Tabela 7. Zakres tematyczny realizowanych zadań w zakresie profilaktyki, na podstawie danych z ankiet ewaluacyjnych za lata 2018-2019 oraz *ankiet monitorujących za 2018 rok.*

Nazwa instytucji	Zakres tematyczny	Beneficjenci
PCPR/POIK	Konkurs dla uczniów szkół podstawowych i średnich pt. „I dziś w kraju i na świecie jest wiele bolesnych problemów, wiele tragedii, którym trzeba się przeciwstawić” – jak przeciwstawić się szkolnej agresji czyniąc dobro? – w nawiązaniu do postawy Ireny Sendlerowej i wartości, jakimi się kierowała, pomagając innym. „Niebieskie Godziny Wychowawcze”- zajęcia profilaktyczno-edukacyjne Publikacja opracowań własnych i informacji na stronie internetowej z zakresu przeciwdziałania przemocy, form pomocy Dystrybucja informatora dla instytucji lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy.	Uczniowie, Rodzice, Użytkownicy Internetu, Instytucje lokalnego systemu przeciwdziałania przemocy
Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna	Upowszechnianie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą: „Warsztaty w ramach programu „Trudna klasa” „Budowanie dobrych relacji w klasie szkolnej” „Mediacje – pokojowy sposób rozwiązywania konfliktów” „Rozwijanie kompetencji kluczowych” „Rola nauczyciela w rozwijaniu kompetencji komunikacyjnej ucznia”	Rodzice, Nauczyciele

**Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**

	Upowszechnianie wiedzy na temat przemocy w rodzinie, promowanie pozytywnych wzorów rodzinnych, prawidłową komunikację i umiejętności społeczne: „Warsztaty dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym przejawiających trudności wychowawcze, emocjonalne i społeczne” „Tolerancja w mojej klasie” „Normy i zasady społeczne” „Psychologiczne aspekty hejtu w Internecie” „Niebieskie Godziny Wychowawcze dla klas V i VI” „Zapobieganie zjawiskom przemocy i wykluczenia w szkołach w ramach profilaktyki samobójstw” „Jak być asertywnym?” „Zachowania ryzykowne wśród młodzieży – pułapka uzależnienia”	Uczniowie
	„Bezpieczeństwo w sieci” – w ramach ogólnopolskiego projektu Cyfrowobezpieczni „Internet pozytywny i negatywny” - w ramach projektu Cybernauci „Szanse i zagrożenia cyberprzestrzeni” - w ramach projektu Cybernauci „Procedura Niebieskie Karty i organizacja i udzielanie pomocy psychologiczno-pedagogicznej”	Rodzice, Nauczyciele
LO Ropczyce	„Profilaktyka uzależnień i zachowań ryzykownych” „Bezpieczeństwo w sieci” – w ramach ogólnopolskiego projektu Cyfrowobezpieczni „Internet jako ‘ułatwiacz’ codzienności? Szanse i zagrożenia cyberprzestrzeni” – w ramach projektu Cybernauci „ARS – czyli jak dbać o miłość”- program profilaktyczny, kształtowanie właściwych postaw społecznych „Profilaktyka zachowań ryzykownych” -zajęcia z wykorzystaniem alko i narko gogli - prelekcja pracownika Inspekcji Sanitarnej. „Konsekwencje prawne zachowań ryzykownych”- prelekcja funkcjonariusza KPP w Ropczycach. Zajęcia z wychowawcami i pedagogami na temat komunikacji, asertywności, odpowiedzialności oraz zapoznanie uczniów z instytucjami świadczącymi pomoc osobom potrzebującym	Uczniowie klas I-III
LO Sędziszów Małopolski	Szkolenie dla rodziców poświęcone bezpiecznemu zachowaniu młodzieży w Internecie „Myślę pozytywnie” – ogólnopolski program z zakresu promocji zdrowia psychicznego „Cybernauci” – kompleksowy program w zakresie kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci dla rodziców	Rodzice
	Rozpowszechnianie wśród uczniów folderów pn. „Rodzina bez przemocy” Zajęcia edukacyjne z zakresu procedury Niebieskie Karty Zajęcia lekcyjne z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie „Cybernauci” – kompleksowy program w zakresie kształtowania bezpiecznych zachowań w sieci dla uczniów	Uczniowie klas I – II
Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy *	„Rodzaje przemocy z jakimi stykają się współcześni uczniowie” „Trening zastępowania agresji” Komunikacja bez przemocy” „Pozytywne wzmocnienia drogą do sukcesu” „Uratuj mnie” - szkolenie z profilaktyki i metod przeciwdziałania autoagresji wśród nastoletnich uczniów „Dzień otwartej szkoły”, konsultacje z psychologiem, pedagogiem szkolnym grupa Wsparcia dla Rodziców Program Wzmocnień Pozytywnych – Dzień Pochwał	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele

**Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**

ZSA-T Ropczyce	Informacje o instytucjach udzielających pomocy, Prezentacje multimedialne: „Rodzina bez przemocy” „Zdrowy styl życia” „Narodowy dzień życia” „Walka ze stresem” „Cyberprzemoc” „Ochrona zdrowia i profilaktyka przeciwalkoholowa”	Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele
ZST Sędziszów Małopolski	Publikacja na stronie internetowej treści podnoszących poziom świadomości i wrażliwości społecznej na temat przemocy w rodzinie, możliwości uzyskania pomocy: linki do stron edukacyjnych, danych teleadresowych instytucji pomagających o zasięgu lokalnym i krajowy, poradnik dla rodziców: „Przemoc w rodzinie, instytucje pomagające”, „Agresja i przemoc- sposoby radzenia sobie z problemami” – szkolenie „Łagodzenie i eliminowanie problemów w relacjach interpersonalnych” „Konsekwencje ulegania młodych lansowanym wzorcom zachowań” „Rodzice mnie nie rozumieją- problemy współczesnej młodzieży nt. szacunku do życia „Bezpieczeństwo na feriach i wakacjach, w tym bezpieczeństwo wyjazdów zagranicznych i handlu ludźmi” „Umiejętność radzenia sobie z przykrymi emocjami” „Rola wartości w życiu młodego człowieka” „Rozwijanie empatii” „Tolerancja i empatia” „Normy obowiązujące w szkole i poza nią” „Konsekwencje czynów karalnych. Pokojowe rozwiązywanie konfliktów” „Procedura Niebieskie Karty „Ars czyli jak dbać o miłość” realizowany w ramach projektu „Profilaktyczny Program w zakresie przeciwdziałania uzależnieniu od alkoholu, tytoniu i in. Środków psychoaktywnych” Program profilaktyczny w zakresie uzależnienia od alkoholu, nikotyny i in., cyberprzemoc	Użytkownicy Internetu, Uczniowie, Rodzice, Nauczyciele
Komenda Powiatowa Policji	Publikacje na stronie internetowej: „Przerwijmy milczenie”, „Stop przemocy w rodzinie”, „ Informacja o Krajowym programie przeciwdziałania przemocy w rodzinie” Udział w prelekcjach z zakresu przeciwdziałania przemocy na zaproszenie szkół.	Użytkownicy Internetu, Uczniowie, Nauczyciele

Powiatowy Ośrodek Interwencji Kryzysowej realizował działalność profilaktyczną skierowaną do wszystkich mieszkańców powiatu, mającą na celu podniesienie poziomu wiedzy mieszkańców na temat zjawiska przemocy w rodzinie oraz radzenia sobie w sytuacjach kryzysowych i korzystania z oferty specjalistycznej pomocy. Instytucje działające w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie realizowały zadania ze szczególnym uwzględnieniem osób szczególnie narażonych na przemoc tj. dzieci i młodzieży, kobiet, osób chorych, z niepełnosprawnościami oraz innych zagrożonych wykluczeniem społecznym ze względu na przemoc lub uzależnienie od alkoholu. Działania profilaktyczno-edukacyjne obejmowały również opracowanie oraz dystrybucję lub publikację materiały informacyjnych takich jak: broszury, ulotki, artykuły. Na bieżąco uaktualniano zakładki związane z przeciwdziałaniem

przemocy w rodzinie na stronach internetowych PCPR i Starostwa Powiatu. Ponadto organizowane były szkolenia podnoszące kwalifikacje i wiedzę specjalistyczną z zakresu zjawiska przemocy dla pracowników instytucji powiatowych działających w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie, w szczególności w zakresie zagadnień związanych interwencją w sytuacji przemocy w rodzinie, zasad kontaktu z osobą doświadczającą przemocy i osobą stosującą przemoc z uwzględnieniem procedury Niebieska Karta.

Sprawy dotyczące przemocy w rodzinie są sprawami trudnymi, dotyczącymi zamkniętych środowisk rodzinnych, skąd informacje rzadko przedostają się na zewnątrz. Najczęściej poszkodowani nie chcą współpracować z Policją w celu ukarania sprawcy przestępstwa, który jest przecież jednocześnie członkiem ich rodziny. Stąd istotną rolę w zapobieganiu występowania przemocy stanowią wszelkie działania profilaktyczne, edukacyjne i informacyjne, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci zagrożonych przemocą w środowisku rodzinnym, jak również wskazywania ewentualnych możliwości wsparcia dla osób uwikłanych w przemoc.

V. Priorytety i zadania w ramach programu

Głównym celem Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Ropczycko-Sędziszowskim.

Program skierowany jest przede wszystkim do społeczności lokalnej, w tym szczególnie do:

- osób doświadczających przemocy w rodzinie, w tym dzieci, osób w podeszłym wieku, osób niepełnosprawnych,
- osób stosujących przemoc w rodzinie,
- świadków przemocy w rodzinie,
- pracowników instytucji i służb zajmujących się profesjonalnie udzielaniem wsparcia dla osób doświadczających przemocy.

Przy opracowaniu programu przyjęto następujące założenia:

1. Nikt nie ma prawa stosować przemocy wobec drugiego człowieka.
2. Istnieje potrzeba zwiększenia świadomości praw osobistych ofiar przemocy.
3. Należy ograniczyć zjawisko przemocy w rodzinie.
4. Osobom uwięzonym w przemoc w rodzinie należy zapewnić bezpieczeństwo oraz profesjonalną pomoc.

Spodziewane efekty realizacji programu to:

1. Zmiana postawy społeczeństwa wobec przemocy w rodzinie.
2. Pogłębienie wiedzy społeczeństwa o zjawisku przemocy w rodzinie i sposobach radzenia sobie z tym problemem.
3. Zmniejszenie rozmiarów zjawiska przemocy w rodzinie.
4. Świadczenie pomocy dla osób doświadczających przemocy w rodzinie.
5. Prowadzenie różnorodnych form oddziaływań wobec osób stosujących przemoc w rodzinie.
6. Zwiększenie kompetencji zawodowych osób profesjonalnie pomagającym osobom uwięzonym w przemoc w rodzinie.

Cele szczegółowe i działania zaplanowane do realizacji w ramach niniejszego programu mają służyć poprawie sytuacji rodzin doznających przemocy domowej, jak i ochronie ofiar przemocy w rodzinie. Cel główny programu będzie realizowany poprzez poniższe cele szczegółowe – priorytety:

Priorytet I

Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w tym promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie – profilaktyka, edukacja społeczna i diagnoza

Zadania:

1. Podniesienie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez upowszechnianie wiedzy na temat przemocy: przyczyn, stereotypów, przejawów, skutków, sposobów jej przeciwdziałania oraz upowszechnianie baz danych instytucji krajowych, lokalnych instytucji w zakresie świadczonej pomocy osobom uwięzonym w przemoc w rodzinie, w tym telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.

2. Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych itp. z zakresu upowszechniania wiedzy na temat przemocy w rodzinie, promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie (m. in. "Warsztaty dla rodziców podnoszące ich kompetencje rodzicielskie", "Dni Otwarte Poradni" – soboty konsultacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, dyrektorów, "Zespół Samokształceniowy Pedagogów Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego połączony z Siecią Wsparcia", „Procedura Niebieskie Karty, Projekt „Cyfrowobezpieczeni.pl – Bezpieczna Szkoła Cyfrowa”, "Warsztaty dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym przejawiających trudności wychowawcze, emocjonalne i społeczne", "Niebieskie godziny wychowawcze", "Normy i zasady społeczne", "Jak być asertywnym "Zachowania ryzykowne wśród młodzieży – pułapka uzależnienia").
3. Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego.

Priorytet II

Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie

Zadania:

1. Rozwijanie działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Ropczycach, zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i upowszechnianie świadczonych form pomocy oraz wzmacnianie współpracy interdyscyplinarnej.
2. Realizacja procedury Niebieskie Karty przez uprawnione podmioty
3. Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia życia lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.

Priorytet III

Działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie

Zadania:

1. Przesyłanie informatorów baz teleadresowych podmiotów, realizujących wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom.
2. Opracowanie i zapewnienie corocznej realizacji programów dla osób stosujących przemoc

w rodzinie: oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, programów psychologiczno-terapeutycznych oraz monitorowanie udziału osób w programach poprzez współdziałanie z służbami i instytucjami.

Priorytet IV

Podnoszenie kompetencji i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb i instytucji realizujących zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Zadania:

1. Diagnoza potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.
2. Wdrażanie systemu wsparcia dla pracowników służb i instytucji bezpośrednio pracujących z osobami uwięzonymi w przemoc w rodzinie w celu zapobiegania wypaleniu zawodowemu (szkolenia, doradztwo, grupy samopomocowe, superwizja, coaching itp.).

VI. Źródła finansowania programu

Realizacja części zadań nie wymaga dodatkowych nakładów finansowych, co wynika z realizacji zadań statutowych realizatorów programu. Ponadto do realizacji zadań określonych w programie wykorzystywane będą środki przekazane lub pozyskane z następujących źródeł finansowania:

- Powiat Ropczycko-Sędziszowski,
- Podkarpacki Urząd Wojewódzki,
- środki pozabudżetowe, pozyskiwane z różnych programów (krajowych, unijnych),
- inne źródła.

VII. Realizatorzy programu

Zakłada się, że *Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY* będzie realizowany przez Powiat Ropczycko-Sędziszowski – Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach wraz z Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej - jako koordynator oraz inne instytucje zgodnie z kompetencjami, działające w obszarze przeciwdziałania przemocy rodzinie, w tym w szczególności:

- Miejsko-Gminne i Gminne Ośrodki Pomocy Społecznej z terenu powiatu;
- Komenda Powiatowa Policji w Ropczycach wraz z podległymi jednostkami;
- Prokuratura Rejonowa w Ropczycach,
- Sąd Rejonowy w Ropczycach,
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna,
- Placówki oświatowe- szkoły wszystkich poziomów kształcenia,
- Zespół Opieki Zdrowotnej i placówki ochrony zdrowia;
- organizacje pozarządowe, instytucje kościelne;
- inne.

VIII. Monitoring i ewaluacja programu

Działania monitorujące będą obejmowały zbieranie i dokumentowanie informacji na temat postępów w realizacji programu oraz poziomu osiągnięcia założonych celów, które będą podstawą do dokonania **ewaluacji programu**, tj. oceny realizacji zadań programu w zakresie osiągnięcia określonych wskaźników w odniesieniu do założonych celów programu.

Monitoring i ewaluacja będzie obejmować zbieranie danych ilościowych i jakościowych od instytucji zaangażowanych w realizację programu – w ramach współpracy - przy pomocy stosowanych narzędzi badawczych.

Sprawozdanie z realizacji programu będzie przedstawiane w corocznym sprawozdaniu Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Ropczycach.

Harmonogram realizacji w latach 2021-2027

Powiatowego programu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY

Głównym celem programu jest zwiększenie skuteczności działań podejmowanych w obszarze przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz zmniejszenie skali tego zjawiska w Powiecie Ropczycko-Sędziszowskim.

Priorytet I. Przeciwdziałanie przemocy w rodzinie, w tym promowanie i wdrożenie prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie – profilaktyka, edukacja społeczna i diagnoza		
Zadanie 1	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Podniesienie poziomu wiedzy i wrażliwości społecznej na temat zjawiska przemocy w rodzinie poprzez upowszechnianie wiedzy na temat przemocy przyczyn, stereotypów, przejawów, skutków, sposobów jej przeciwdziałania oraz upowszechnianie baz danych instytucji krajowych, lokalnych instytucji w zakresie świadczonej pomocy osobom uwięzionym w przemoc w rodzinie, w tym telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie.	-liczba publikacji -12/rok, - liczba i rodzaj opracowanych, wydanych, dystrybuowanych materiałów informacyjnych-500/rok, - liczba upowszechnionych informatorów-1/rok -liczba lokalnych kampanii społecznych-1/rok, -liczba lokalnych linii telefonicznych dla osób doznających przemocy w rodzinie - 1, -liczba przeprowadzonych rozmów i interwencji-5/rok -liczba szacunkowa odbiorców-użytkownicy Internetu,	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS ZOZ KPP, PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty, kościoły i związki wyznaniowe, inne
Zadanie 2	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Realizacja programów profilaktycznych, edukacyjnych itp. z zakresu upowszechniania wiedzy na temat przemocy w rodzinie, promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą w rodzinie:	- liczba instytucji realizujących programy-6 w każdym roku - liczba i rodzaj zrealizowanych programów-każdy program 1/rok - liczba szacunkowa odbiorców-łącznie 500 os. w każdym roku	PP-P, jednostki systemu oświaty, PCPR-POIK KPP PPSE inne

**Powiatowy program przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz ochrony ofiar przemocy w rodzinie
na lata 2021-2027 pn. RODZINA BEZ PRZEMOCY**

"Warsztaty dla rodziców podnoszące ich kompetencje rodzicielskie", "Dni Otwarte Poradni" – soboty konsultacyjne dla dzieci, młodzieży, rodziców, nauczycieli, dyrektorów, "Zespół Samokształceniowy Pedagogów Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego połączony z Siecią Wsparcia", „Procedura Niebieskie Karty, Projekt „Cyfrowobezpieczni.pl – Bezpieczna Szkoła Cyfrowa”, "Warsztaty dla dzieci w wieku przedszkolnym i wczesnoszkolnym przejawiających trudności wychowawcze, emocjonalne i społeczne", "Niebieskie godziny wychowawcze", "Normy i zasady społeczne", "Jak być asertywnym "Zachowania ryzykowne wśród młodzieży – pułapka uzależnienia").		
Zadanie 3	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Diagnoza zjawiska przemocy w rodzinie na obszarze Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego	-liczba diagnoz lokalnych-1/ rok -liczba podmiotów uczestniczących w diagnozie - 10	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS ZOZ KPP, PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty inne
Priorytet II. Ochrona i pomoc osobom doświadczającym przemocy w rodzinie		
Zadanie 1	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Rozwijanie działalności Powiatowego Ośrodka Interwencji Kryzysowej	-liczba osób ogółem, które skorzystały z IK-50/rok,	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS

w Ropczycach, zapewnienie wsparcia osobom dotkniętym przemocą w rodzinie i upowszechnianie świadczonych form pomocy oraz wzmacnianie współpracy interdyscyplinarnej.	-liczba osób doświadczających przemocy, które skorzystały z IK-10/rok, - liczba osób, które skorzystały ze schronienia-2/rok, -liczba osób skierowanych do SOW-2/rok -liczba osób ogółem, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego, rodzinnego- łącznie 50/rok, - liczba porad ogółem: psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, socjalnych, rodzinnych- łącznie 100/rok, -liczba osób doświadczających przemocy, które skorzystały z poradnictwa specjalistycznego: psychologicznego, prawnego, pedagogicznego, socjalnego, rodzinnego- łącznie 10/rok, -liczba porad dla osób doświadczających przemocy: psychologicznych, prawnych, pedagogicznych, socjalnych, rodzinnych- łącznie 10/rok, -liczba grup wsparcia, grup samopomocowych, terapeutycznych -1/rok -liczba uczestników grupy wsparcia, samopomocowych, terapeutycznych-4/rok -liczba osób monitorowanych po opuszczeniu SOW-2/rok	KPP, ZOZ PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty inne
Zadanie 2	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Realizacja procedury Niebieskie Karty przez uprawnione podmioty	-liczba sporządzonych formularzy „NK – A” -10/rok -udział pracowników w spotkaniach ZI i grup roboczych-4/rok -liczba zawiadomień do organów ścigania-10/rok	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS KPP, ZOZ PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty inne
Zadanie 3	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Zapewnianie bezpieczeństwa krzywdzonym dzieciom w trybie art. 12a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie w razie bezpośredniego zagrożenia życia	-liczba umieszczonych dzieci u innej, niezamieszkującej wspólnie osoby najbliższej, w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej-1/rok.	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS KPP, SR

lub zdrowia w związku z przemocą w rodzinie.		
Priorytet III. Działania wobec osób stosujących przemoc w rodzinie		
Zadanie 1	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Przesyłanie informatorów baz teleadresowych podmiotów, realizujących wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc w rodzinie właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowych Policji oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom.	-liczba informatorów zamieszczonych na stronach internetowych powiatów (starostwo powiatowe) – 2/rok- do 31 lipca i do 30 stycznia każdego roku - liczba przesyłanych informatorów w wersji elektronicznej -2/rok - do 31 lipca i do 30 stycznia każdego roku	PCPR - POIK, SR PR KPP Gminy powiatu
Zadanie 2	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Opracowanie i zapewnienie corocznej realizacji programów dla osób stosujących przemoc w rodzinie: oddziaływań korekcyjno-edukacyjnych, programów psychologiczno-terapeutycznych oraz monitorowanie udziału osób w programach poprzez współdziałanie z służbami i instytucjami.	-liczba uczestników programów-9/rok, -liczba osób, które ukończyły programy-6/rok -liczba osób, które ukończyły programy i powróciły stosowania przemocy w rodzinie – do 3 lat -1/rok	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS KPP, PR SR
Priorytet IV. Podnoszenie kompetencji i doskonalenie umiejętności przedstawicieli służb i instytucji realizujących zadania przeciwdziałania przemocy w rodzinie		
Zadanie 1	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Diagnoza potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup roboczych w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie.	-liczba diagnoz potrzeb szkoleniowych-1/rok, -liczba uczestników szkoleń z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie-15/rok	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS KPP, PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty inne

Zadanie 2	Wskaźniki i termin realizacji	Realizatorzy, partnerzy
Wdrażanie systemu wsparcia dla pracowników służb i instytucji bezpośrednio pracujących z osobami uwięzłymi w przemoc w rodzinie w celu zapobiegania wypaleniu zawodowemu (szkolenia, doradztwo, grupy samopomocowe, superwizja, coaching itp.).	-liczba osób korzystających z różnym form wsparcia-5/rok, -liczba godzin zrealizowanych spotkań - 5/rok	PCPR - POIK, MGOPS, GOPS KPP, PR SR PP-P, jednostki systemu oświaty inne

Spis tabel

Tabela 1. Liczba interwencji domowych i założonych procedur Niebieskie Karty przez funkcjonariuszy KPP w Ropczycach w latach 2017-2018

Tabela 2. Liczba procedur Niebieskie Karty, założonych w gminach Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w latach 2017-2019

Tabela 3. Liczba osób pokrzywdzonych przemocą w gminach Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w latach 2017-2019

Tabela 4. Liczba osób podejrzanych o stosowanie przemocy w rodzinie w gminach Powiatu Ropczycko-Sędziszowskiego w latach 2017-2019

Tabela 5. Liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy w POIK w związku z sytuacją przemocy w rodzinie w latach 2017-2019

*Tabela 6. Wartości wskaźników osiągnięcia celu Priorytetu I na podstawie ankiet ewaluacyjnych za lata 2018-2019 i *ankiet monitorujących za 2018 rok*

*Tabela 7. Zakres tematyczny realizowanych zadań w zakresie profilaktyki, na podstawie danych z ankiet ewaluacyjnych za lata 2018-2019 oraz *ankiet monitorujących za 2018 rok*

